

Vanhustyön info

Keitä me olemme?

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry on vuonna 1953 perustettu vanhusalan asiantuntijaorganisaatio.

STEAN ja vuosina 2013-2016 ELY:n rahoittama Vanhustyön Trainee -toiminta yhdisti vuosina 2013-2026 nuoria, ikääntyneitä ja heidän parissaan työskenteleviä ammattilaisia.

Toiminnassa kehitettiin erilaisia sukupolvia yhdistäviä toimintamalleja eri ikäisille monien VALLIn jäsenyhteisöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa eri paikkakunnilla. Niihin voi tutustua materiaalipankista:

<https://www.valli.fi/tyomuotomme/sukupolvia-yhdistava-toiminta/>

Teemme työtä sen puolesta, että kaikkien on hyvä kasvaa ja vanheta

**Keskustelua
ikääntymisestä
Ikäihmisten
kohtaaminen ja
työelämätaidot**

**Organisaatioesittely
ja työntekijän
ajatuksia**

**Isovanhempien ja
Välittämisen
päivä ja toiminnan
mahdollisuudet
ikäihmisten parissa**

Samanikäisten yhteiskunta?

Mitä ajatuksia vanhuudesta?

Milloin olet viimeksi tavannut vanhan ihmisen?

Mikä viehättää ikäihmisissä?

Mikä ärsyttää?

**Mistä ikääntyneen mielekäs arki
koostuu?**

**Hyvä ravitsemus, liikunta, riittävä lepo,
sosiaaliset suhteet ja mahdollisuus
osallistua itselle mielekkääseen
toimintaan**

Mitkä näistä ovat ikäihmisiin liittyviä ammatteja?

★ | laitoshuoltaja
kokki

★ mielensterveys- ja päihdetyöntekijä

★ lähihoitaja
hoiva-avustaja
sosionomi
geronomi
yhteisöpedagogi

fysioterapeutti
sairaanhoitaja
terveydenhoitaja
toimintaterapeutti
lääkäri

palomies-ensihoitaja

kaupan kassa

parturi-kampaaja

ohjelmistokehittäjä

bussi- ja
taksikuski

Taidosta kohdata ikäihmisiä on hyötyä monella tapaa työelämässä ja vapaa-ajalla. Kohtaat heitä työelämässä lähes kaikilla aloilla, vaikka sote-ala ei olisi oma juttusi.

**Muutama sana
sote-alan ja
vanhustyön
mahdollisuuksista**

"Yllätyin, miten hauskaa meillä oli ikäihmisten palvelutalossa. Sain itselleni hyvän mielen ja uudenlaista rohkeutta toimia vieraiden ihmisten parissa työelämässä."

MISTÄ KEKSIN PUHUTTAVAA?

- Esittele itsesi, ja kerro, miksi olet tullut tapaamaan
- Mitä kuuluu? Miten päivä on mennyt? Haluatko, että luen sinulle päivän lehteä? Onpas ulkona oli kylmä/kuuma/tuulinen päivä.
- Jos keskustelukumppanisi on virkeä ja tykkää puhua, voit kysyä hänen nuoruudestaan, ammatistaan, harrastuksistaan...

- Joskus keskustelukumppani voi olla väsynyt eikä jaksa jutella.
- Joskus keskustelukumppanilla voi olla huono päivä. Se on ihan ok, ja normaalia. Vika ei ole sinussa.
- Jos jokin askarruttaa, voit aina kysyä neuvoa tai pyytää apua henkilökunnalta.

Mitä ikäihmisten kohtaamisessa tulee ottaa huomioon?

01.

**Ole oma itsesi ja
peruskohtelias**

**Kohtaa iäkäs yksilönä,
pysähdy kuuntelemaan
kiireettömästi**

Työelämän pelisäännöt

02.

**Maltti on valttia!
Huomioi mahdollisesti
iän heikentämä
toimintakyky**

**Kysy, jos jokin
mietityttää**

**Pidä sovituista asioista
kiinni**

03.

**Ole avoimin mielin,
vältä ennakkoluuloja**

**lökkäiltä ihmisiltä on
mahdollista oppia
yllättäviäkin asioita -
ja toisinpäin**

Muistisairauksien määrä kasvaa

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen uudesta, rekisteriaineistoihin perustuvasta tutkimuksesta on saatu ajantasaista tietoa muistisairauksien määrästä Suomessa, alueellisesta vaihtelusta ja arvio kehityksestä tulevaisuudessa. **Väestön ikääntyessä muistisairaita arvioidaan vuonna 2040 olevan Suomessa noin 247 000.**

Osana Kansallinen terveysindeksi -hanketta tehdyn tutkimuksen mukaan **Suomessa diagnosoidaan noin 22 700 uutta muistisairautta vuosittain.**

Lähde:

<https://muistiliitto.fi/muistisairauteen-sairastuu-huomattavasti-aiempaa-arvioitua-useampi/>

Kun asiakkaalla on muistisairaus, on tärkeää toimia rauhallisesti ja olla läsnä hetkessä. Tässä vinkkejä muistisairaahan asiakkaan kohtaamiseen.

Kohtaa asiakas rauhallisesti

- Esittele itsesi ja kerro, mitä olet tulossa tekemään.
- Liiku ja puhu rauhallisesti.
- Ole läsnä: katso silmiin ja puhuttele asiakasta nimellä.
- Kohtele muistisairasta aina kunnioittavasti. Muista, että he ovat yksilöitä.

Keskustele ja kannusta

- Puhu selkeästi.
- Kysy vain yksi kysymys kerrallaan.
- Tee kysymyksiä, joihin voi vastata "kyllä", "ei" tai "en tiedä".
- Puhu asiakkaalle, vaikka hän ei itse puhuisi.
- Ohjaa omalla puheella ja teoilla asiakasta.
- Kannusta asiakasta asioihin, jotka häneltä sujuvat.

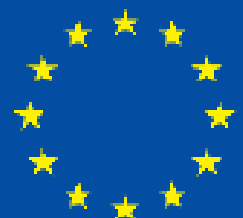
Odota ja anna aikaa

- Anna asiakkaalle aikaa reagoida ja vastata.
- Ethän korjaa asiakkaan puhetta tai keskeytä häntä.
- Ole kärsivällinen ja valmis yllättäviin tilanteisiin.

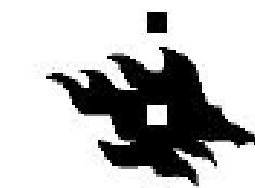

Toimi joustavasti

- Muistisairas ihminen voi joskus reagoida ja käyttäytyä yllättävällä tavalla.
- Jos et ymmärrä, mitä asiakas haluaa sinulle viestiä, pyydä työkavereilta apua.
- Jos asiakas ei halua tehdä jotain, palaa asiaan myöhemmin uudelleen.

**Euroopan unionin
rahoittama**

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Muistisairauksien määrä kasvaa

- Muistisairas ihminen ei aina muista kaikkia asioita. Hän voi unohtaa, mikä päivä tänään on, tai hän ei ehkä muista, missä hän on.
- Kun ihmisellä on muistisairaus, hän ei aina löydä oikeita sanoja. Hänen voi olla vaikeaa ymmärtää puhetta.
- Muistisairas ihminen saattaa käyttäytyä eri tavalla kuin muut. Hän voi puhua omia asioitaan kesken yhteisen keskustelun. Hän voi toistaa samoja asioita monta kertaa.

Tuleeko kysymyksiä tai ajatuksia ikäihmisten tai muistisairaiden ihmisten kohtaamiseen?

Organisaation esittely

PUHUJA

- **Kuka olet?**
- **Mitä teet organisaatiossa?**
- **Miten olet päätenyt tähän tehtävään?**

Mikä on organisaation tarkoitus? Miksi se on olemassa?

- Minkälaisia tuotteita teillä on?
- Keitä ovat asiakkaat / asukkaat?
- Mitä hyötyä tuotteistanne, palveluistanne on asiakkaalle / asukkaille?
- Minkälaista osaamista henkilökunnalla on?
- Mikä on parasta työpaikassasi?
- Miten uskot työtehtäväsi muuttuneen vuonna 2050?

TERVEISET NUORILLE

Miksi organisaationne haluaa ottaa tettiäisiä / kesänuoria / harjoittelijoita / vapaaehtoisia?

VALLIlla kaksi teemapäivää syksyisin

- **Isovanhempien päivä 17. lokakuuta 2026 (lokakuun 3. lauantai)**
- **Välittämisen päivä 27. marraskuuta 2026 (marraskuun viimeinen perjantai)**
- **Molemmissa on tarkoitus nostaa ylisukupolvista välittämistä esiin ja kannustaa tekoihin ja tempauksiin**

Isovanhempien päivä

On tärkeää pitää yhteyttä isovanhempiin ja vanhoihin ihmisiin.

Isovanhempien päivä voidaan nähdä myös laajemmin vanhojen ihmisten ja lasten sekä nuorten yhteisenä päivänä: kaikki vanhat ihmiset eivät ole isovanhempia, eivätkä kaikki isovanhemmat ole vanhoja ihmisiä. Kaikilla lapsilla ja nuorilla ei ole isovanhempia tai kontakteja vanhoihin ihmisiin: tällaisissa tapauksissa ovat kaikenlaiset "varamummot ja -vaarit" arvokkaita.

- **<https://www.valli.fi/valli-ry/isovanhempien-paiva/>**

Välittämisen päivä on joka päivä

- **Jokainen meistä voi olla iäkkäälle ihmiselle ainoa kontakti päivän tai koko viikon aikana. Sillä, mitä kohdatessa tapahtuu, on merkitystä. Kuuntelemalla ja auttamalla voimme osoittaa, että välitämme. Voimme luoda toiveikkuutta ja hyvää mieltä ystävällisillä sanoilla tai aivan pienilläkin teoilla. Voimme tuoda täysin vieraallekin ihmiselle hyvän mielen ja kokemuksen huomatuksi ja kohdatuksi tulemisesta.**

https://www.valli.fi/valittamisen_paiva/

Loppukeskustelu

Miten vierailu on mennyt?

- **Mikä vierailussa oli kaikkein parasta/onnistuneinta? Miksi?**
- **Mikä vierailussa oli kaikkein haastavinta? Miksi?**
- **Mitä opin päivän aikana?**

